

VELKOMMEN TIL KLANGEN AV KLIMA

OM KONSERT- BESØKET

Vi ønsker dere hjertelig velkommen til konserten *Klangen av Klima*. For mange elever blir dette deres første besøk i Kilden, og kanskje også første gang de opplever et symfoniorkester.

Dette kan dere gjøre for å sikre en best mulig opplevelse hos oss:

- 🕒 Kom i god tid
- 📵 Slå av mobilen før dere går inn i konsertsalen
- 🚪 Ikke forlat salen mens konserten pågår

Ankomst Kilden teater og konserthus: I forkant av besøket vil dere få tilsendt informasjon om hvilke seter som er satt av til dere i konsertsalen. Når dere kommer til Kilden kan dere gå inn hovedinngangen og inn i foajeen. Yttertøy henges i garderoben og konsertene starter presis. Vi setter pris på om klassene kan gå inn i salen samlet. Det er fint om dere er i bygget senest 20 minutter før konsertstart. Dette gir dere god tid til å henge fra dere yttertøy og sekker, gå på toalettet, kikke dere rundt osv.

I KILDEN

I konsertsalen: Konserten varer i ca. 45 minutter og det er ikke pause. På klassiske konserter er det vanlig å skru av mobilen og sitte i ro gjennom hele konserten, da er dere med på å gjøre dette til en fin opplevelse for alle i salen. Det kan være lurt å gå på toalettet før konserten starter, ettersom det ikke er ønskelig at noen forlater salen under konserten. Like før konserten skal begynne reiser konsertmesteren seg (fiolinisten ytterst på raden, nærmest dirigenten), og orkesteret stemmer instrumentene. Deretter kommer dirigent på scenen, og konserten begynner. På skolekonserter blir ofte applausen annerledes enn det orkesteret er vant til. Det er helt i orden å klappe når det skjer noe på scenen som dere liker! Orkesteret setter pris på responsen de får fra dere.

HVA SKAL DERE OPPLEVE?

Klangen av klima er en visuell lytteopplevelse. Dere vil se en animert film der vi følger jordens utvikling, fra dens spede start til dagens situasjon der barn daglig engasjerer seg i hvordan jordkloden vår har det. Musikken spilles av orkesteret og underbygger og forsterker bildene og fortellingen. Det er videokunstner David Chocron som har laget denne visuelle fortellingen som blir vist på et stort bobinette (gjennomsiktig lerret). Lyssetting sørger for at fokuset veksler mellom animasjon og orkesteret som spiller bak. Denne konserten består av kun musikk og bilder. Du får høre et spennende repertoar bestående av ny og gammel musikk, både klassisk og moderne. Noe av musikken er gammel, men tolket på ny av andre komponister. På scenen vil dere se dirigenten **Christian Schumann**, **Kristiansand Symfoniorkester** og fiolinist **Phelan Nyvoll Walker**. Videokunstner er **David Chocron**.

Dirigent
Christian Schumann

Fiolinist
Phelan Nyvoll Walker

Videokunstner
David Chocron

MUSIKKEN UNDER FINNER DERE ALL MUSIKKEN SOM SPILLES

De aller fleste av oss hører på musikk før vi går på konsert. Gleden av å kjenne igjen låtene og kanskje synge med, gjør live-opplevelsen ekstra bra. Det samme gjelder klassisk musikk! Hvis du har hørt verkene i forkant av konserten, blir lytteopplevelsen bedre og du kan nyte satsene mer. Under finner du all musikken som spilles på konserten. Vi anbefaler på det sterkeste at dere tar dere tid til å lytt til på dette før dere kommer.

Trykk på den titlen under så får du opp musikken på YouTube. Det er ikke Kristiansand Symfoniorkester som spiller her og ikke alle verkene spilles i sin helhet. Hvis et klipp begynner midt i stykket så betyr det at det er fra dette stedet vi spiller i konserten.

Å gjenbruke musikk

Akkurat som vi gjenbraker klær, leker, plastikk og andre ting, gjenbraker kunstnere kunst. De lar seg inspirere av det noen før dem har tenkt, følt og skapt. Så lager de sitt eget verk eller uttrykk. Noen ganger bruker de det faktiske kunstverket. Andre ganger lar de seg inspirere til å lage noe helt nytt. Dette finner vi i alle kunstuttrykk. I *Klangen av klima* hører du dette blant annet i åpningsverket.

1. Antonio Vivaldi (1678-1741) skrev et verk som heter **De fire årstider**. Dette har du kanskje hørt før? Ett av stykkene heter **Våren**. Nesten tre hundre år senere lot en nålevende komponist, Max Richter (1966 – dd), seg inspirere av dette. Han skrev sine egne og kalte dem **Våren 01** og **Våren 03**. Hører du likheten? Kan du høre elementer fra Vivaldi sin musikk i Richter sin? Du vil få høre begge stykkene til Richter i konserten.

2. Det er mange komponister som har latt seg inspirere av naturen. Det er skrevet musikk som beskriver årstider, naturfenomener og andre ting i naturen. Joseph Haydn (1732-1809) fra Østeriket skrev også et verk med navnet *De fire årstidene*. Men dette høres helt annerledes ut enn Vivaldi sin musikk. Under konserten får du også høre introduksjonen til **Vinter** av Haydn. Hva er forskjellen på verkene til Vivaldi, Haydn og Richter? Hører du at det er ulike årstider som beskrives?

HVORDAN KAN MUSIKK SKAPE BILDER I HODET?

1. Komponisten Albert Ketelbey (1875-1959) ville fortelle en historie da han skrev stykket **The Clock and the Dresden Figures** i 1930. Den handlet om en klokke og noen figurer som løp løpsk. **Hvilke bilder får du i hodet når du hører musikken?**

2. Musikk kan oppleves voldsomt, høyt eller brutalt. Mange opplever stykket **The Iron Foundry** av Alexander Mosolov (1900 –1973) fra 1926 slik. Det handler om et jernstøperi. Med musikken prøver Mosolov å beskrive den tunge jobben arbeiderne gjør. **Klarer du å beskrive hva det er i musikken som gjør at den oppleves dramatisk? Gå sammen to og to og snakk sammen om dette.**

3. Den amerikanske komponisten Ferde Grofé (1892–1972) skrev i 1931 et verk som han kalte **Grand Canyon Suite**. Dette er navnet på en stor fjellkjede i USA. **Hva synes du det høres ut som? Lukk øynene og bruk fantasien, hvilke andre naturfenomener kan musikken høres ut som?**

4. Den amerikanske komponisten Aaron Copland (1900-1990) fikk erfare mange politiske omveltninger i sin levetid. I 1944 skrev han ballettmusikken **Appalachian Spring**. Denne handler om immigranter som dro til Amerika på 1800-tallet for å prøve å skaffe et bedre liv for seg og familien sin. **Ikke ulikt det vi erfarer i dag med store flyktningestrømmer i verden. Noen flykter fra krig, trusler eller sult. Andre flykter på grunn av naturkatastrofer som jordskjelv, vannstigning, tørke eller flom. Hvilke bilder får du i hodet når du hører musikken?**

5. Da Ottorino Respighi (1879-1936) skrev musikken **Romas pinjer** ville han skildre en armé som marsjerer oppover en stor allé i Roma. Med musikk beskriver han hvordan bakken skjelver under bena til soldatene der de marsjerer triumferende i soloppgang. **Kan du høre dette i musikken? Dette minner oss om klimaprotestene og demonstrasjonene de siste årene. Barn og unge marsjerer i tog over hele jordkloden for en bedre verden. Dere vil at vi skal behandle jordkloden med respekt og klokskap slik at de som kommer etter oss skal få det like godt som oss. Skjelver bakken under dine føtter også? Har du gått i demonstrasjonstog? Har du laget klimaplakater?**

FORSLAG TIL OPPGAVER FØR, PÅ OG ETTER KONserter

Før konserten

✓ Forbered elevene på besøket i Kilden. Gå gjennom med klassen hva dere tenker er et godt publikum: lytting, applaus, respekt, være åpen for nye opplevelser osv.

 Lytt til noe av musikken dere skal oppleve på konserten.

På konserten – elevene kan på forhånd få i oppgave å følge med på følgende:

 Følg med på hvordan dirigenten styrer orkesteret med armbevegelsene sine.

 Hør etter hvor forskjellig lyd de ulike instrumentene lager.

 Hvilket instrument er din favoritt, og hvorfor?

 Sjekk ut sal, scene og lys. Hvor mange seter er det i salen (ca)? Er det en lys/lyd-tekniker til stede? Hvor sitter vedkommende? Hvor mange musikere er det på scenen (ca)?

Etter konserten

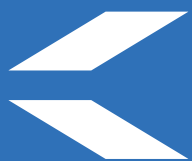
 Diskuter i klassen det dere har opplevd på konserten.

 Opplevde dere noe dere ikke hadde forventet?

 Elevene kan arbeide med oppgave dere har fått tilsendt "Elevoppgaver med løsning. Her finner dere gøyale oppgaver knyttet til konserten og en mulighet til å lære mer om orkesterets instrumenter. Fasit følger med."

VI GLEDER OSS TIL Å SPILLE FOR DERE!

KILDEN

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

KILDEN.COM